II, nr. 9) om den fælles markedsordning for vin. Det påhviler den nationale ret at vurdere den pågældende procentdel alt efter de særlige traditioner for den pågældende vin.

Everling Mackenzie Stuart Galmot

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 5. maj 1983.

Justitssekretæren efter bemyndigelse
H. A. Rühl
Ekspeditionssekretær

U. Everling
Formand for tredje afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT P. VERLOREN VAN THEMAAT FREMSAT DEN 21. APRIL 1983 [1]

Høje Domstol.

1. Det forelagte spørgsmål

I denne sag har Frankrigs Cour de Cassation forelagt følgende præjudicielle spørgsmål:

»Kan den nationale ret betragte ('est autorisé à considérer') en vin, der indeholder mellem 0,35 og 0,40 % bærme, som vin, hvis bærme er udskilt, med den begrundelse at et sådant indhold ifølge sagkyndige er ubetydeligt?«

2. Relevante fællesskabsregler og forløbet af sagen for den nationale ret

Spørgsmålet er rejst som følge af, at Guy Soler med henblik på salg var i besiddelse af vin, som ifølge det kompetente fransk kontrolorgan ikke var egnet til menneskeligt forbrug, da der angiveligt ikke var tale om bordvin, men om »ung ikke færdiggæret vin«. Denne vare defi-

1 — Oversat fra nederlandsk.

neres i nr. 8 i bilag II til forordning nr. 816/70 af 28. april 1970 (EFT 1970 I, s. 212) således:

»8. Ung ikke færdiggæret vin:

den vin, hvis alkoholiske gæring endnu ikke er færdig, og hvis bærme endnu ikke er udskilt.«

Et produkt, som har begge disse karakteristika, må ifølge artikel 27, stk. 2, i forordning nr. 816/70 ikke tilbydes til forbrug, men kun anvendes til fremstilling af vin eller til destillation.

Ifølge en af retten indhentet sagkyndig udtalelse, var det omhandlede produkt endnu under gæring, men bærmen måtte anses for udskilt, da det resterende indhold af bærme kunne anses for normalt.

På grundlag af den sagskyndige bedømmelse blev Guy Soler frifundet i både første og anden instans. Herefter indbragte Administration des Impôts som forurettet afgørelsen for Frankrigs Cour de Cassation under påberåbelse af, at der var konstateret bærme i produktet, og at det derfor ikke kunne fastslås, at bærmen var udskilt fra vinen.

For så vidt angår de faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb henvises til retsmøderapporten.

3. Grundlag for besvarelse af spørgsmålet

Først skal det fastslås, at der i forordning nr. 816/70 ikke findes noget klart grundlag for at besvare spørgsmålet. Derfor tillægger jeg de indlæg, som er indgivet ifølge artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen, stor betydning.

Umiddelbart syntes den franske regering og Kommissionen at være uenige. Efter at de af Domstolen stillede spørgsmål nu er besvaret, mener jeg imidlertid, at opfattelserne i vidt omfang stemmer overens og kan tjene som rettesnor for Domstolens afgørelse.

For det første må det anses for udelukket, at bærmen kan udskilles fuldt ud i den forstand, at der efter den anvendte behandling ikke længere forekommer bærme i vinen. Det viser sig allerede, når man dekanterer en flaske gammel vin. Yderligere er den mængde bærme, som bliver tilbage i vinen, angiveligt afhængig af den fremgangsmåde, som anvendes ved »udskillelse« af bærmen.

Udskillelsen kan foregå ved omstikning, filtrering eller centrifugering. Da der hverken i fællesskabsretten eller — efter det oplyste — i national ret foreskrives en bestemt fremgangsmåde, kan der af den fremgangsmåde, som er anvendt i det konkrete tilfælde, intet udledes til støtte for en besvarelse af spørgsmålet.

Yderligere synes indholdet af bærme at være afhængig af flere faktorer vedrørende råvaren, som f.eks. klima samt arten og modningsgraden af de anvendte druer. I den forbindelse har Kommissionen, som det fremgår af retsmøderapporten, i sit indlæg henvist til en videnskabelig undersøgelse foretaget af professor C. Cantarelli, som støttes på nationale delrapporter [1]. Ifølge denne

1 — Produits secondaires de la vinification, rapport général par le professeur C. Cantarelli, Directeur de l'Istituto di Tecnologie Alimentare, Università degli Studi di Milano, Bulletin de l'OIV, 1972, s. 947 (s. 951).

undersøgelse indeholder en ikke omstukket vin normalt mellem 0,5 og 6 % bærme.

Tvisten kan da tilsyneladende løses ved, at den konstaterede mængde bærme sættes i relation til, hvad der normalt findes af bærme i den pågældende vin inden den første omstikning. Således kan det fastslås henholdsvis skønnes, om udskillelse af bærmen har fundet sted.

Herved ville man tilgodese kravet i bilag II, nr. 8, til forordning nr. 816/70. Ifølge Kommissionen er formålet med denne bestemmelse at sikre, at forbrugeren tilbydes klar vin, som ikke er grumset. Det kan imidlertid bestemt ikke udelukkes, at den såkaldte bordvin i særlige tilfælde undergår fornyet gæring og udskiller bærme. For at sikre, at en sådan vin ikke længere betegnes som bordvin, men derimod som ung ikke færdiggæret vin, som ikke må tilbydes til forbrug, kræves det, at vinen skal have udskilt bærmen. Således er det muligt igen at betegne den vin, som har undergået fornyet gæring, som bordvin, forudsat bærmen er udskilt.

4. Konklusion

Herefter er jeg nået til den opfattelse, at svaret på det spørgsmål, om vinen har udskilt bærmen, ikke uden videre kan udledes af selve fællesskabsretten, men snarere er afhængig af flere faktiske omstændigheder, som er forskellige i de enkelte tilfælde. Især er det ikke muligt for alle vinsorter at fastsætte en gyldig øverste grænse for indholdet af bærme som rettesnor for undersøgelsen af, om kravet om udskillelse af bærmen er opfyldt. Det konstaterede indhold af bærme må imidlertid efter min opfattelse generelt kunne lægges til grund for en afkræftelig formodning for, at kravet er opfyldt, når det klart ligger under den mængde bærme, som normalt findes i den pågældende vin efter den første omstikning. Følgelig kan den domstol, som behandler sagens realitet, i tilfælde af en ubetydelig mængde bærme som i det forelagte spørsmål anførte altid gå ud fra, at ovennævnte krav er opfyldt. Det må dog fortsat også være muligt at afkræfte denne formodning. Den forelæggende ret har ikke i nærværende sag forelagt Domstolen et generelt fortolkningsspørgsmål, men kun anmodet den om at fortolke fællesskabsretten, for så vidt angår sidstnævnte »bagatelsager«.

Sammenfattende kan jeg principielt tilslutte mig den af Kommissionen foreslåede besvarelse af det forelagte spørgsmål. Svaret lyder således:

»I en vin, der indeholder mellem 0,35 og 0,40 % af bærme, kan bærmen betragtes som udskilt, jf. forordning nr. 816/70, bilag II, nr. 8 (forordning nr. 337/79, bilag II, nr. 9) om den fælles markedsordning for vin. Dette gælder dog ikke, hvis det er godtgjort, at denne procentdel svarer til den, der oprindeligt var indeholdt i den pågældende vin.«

For at give Cour de cassation mere generelle retlige retningslinjer og ikke træffe en udtrykkelig afgørelse om spørgsmål, som alene sagkyndige kan besvare, vil jeg dog henstille, at vendingen »mellem 0,35 og 0,40 %« i Kommissionens forslag erstattes med »en betydelig mindre mængde bærme end det procentuelle mindsteindhold, som efter sagkyndiges skøn forefindes i vinen før udskillelse af bærmen.« Herved får den forelæggende ret efter min mening generelt med tilstrækkelig klarhed belyst det retlige spørgsmål, i hvilket omfang der ved afgørelsen af, om det nævnte krav er opfyldt, kan arbejdes med en afkræftelig formodning, som støttes på et af sagkyndige fastlagt mindsteindhold af bærme.